

Lausuntopyyntö 3.7.2019 STM049:OO/2019, STM/2103/2019

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt oikeusministeriön lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydenhuoltolakia siten, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille säädettäisiin velvoite järjestää tuomioistuinten pyynnöstä lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen antaminen yhdessä muiden yliopistollisten sairaaloiden kanssa. Lausuntojen antamisesta maksettaisiin Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille korvaus valtion varoista.

Oikeusministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Ehdotus lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen antamisvelvollisuudesta on tarpeellinen ja perusteltu. Osa tuomioistuimista ei käytännössä ole saanut tarvitsemiaan lääketieteellisiä asiantuntijalausuntoja, kun lausuntojen laatimista ei ole säädetty minkään organisaation tehtäväksi. Ehdotettu muutos turvaisi tuomioistuimille niiden tarvitsemien lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen saamisen puolueettomalta taholta ilman asiansaisten kustannusvastuuta.

Lausuntojen antamisen järjestämisen keskittäminen yhden yliopistollista sairaalaa ylläpitävän sairaanhoitopiirin tehtäväksi on tarkoituksenmukaista ja tuomioistuinten kannalta selkeää. Oikeusministeriö kannattaa myös sitä, että lausuntojen antamisesta aiheutuneet kustannukset korvattaisiin Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille valtion varoista. Ehdotettu korvausvastuu varmistaisi osaltaan lausuntojen saamisen.

Esitysluonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (s. 19) todetaan, että ehdotetussa pykälässä säädettäisiin Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille velvollisuus antaa tuomioistuinten pyynnöstä lääketieteellisiä asiantuntijalausuntoja yhdessä muiden yliopistollista sairaalaa ylläpitävien sairaanhoitopiirien kanssa. Ehdotetun pykälän 1 momentin sanamuoto

don mukaan sairaanhoitopiiri vastaisi tuomioistuinten pyytämien asiantuntijalausuntojen antamisesta. Oikeusministeriö esittää ehdotetun pykälän 1 momentin sanamuotoa muutettavan yksiselitteisemmäksi siten, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin velvollisuutena yhdessä muiden sairaanhoitopiirien kanssa on antaa lääketieteellisiä asiantuntijalausuntoja tuomioistuinten pyynnöstä.

Tässä vaiheessa on perusteltua, että velvoite järjestää lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen antaminen rajataan koskemaan vain tuomioistuinten pyynnöstä annettavia lausuntoja. Jatkossa voi kuitenkin tulla tarve selvittää myös eri lautakuntien kuten Kuluttajariitalautakunnan ja Liikennevahinkolautakunnan mahdollisuuksia pyytää tarvitsemiaan lääketieteellisiä asiantuntijalausuntoja. Lautakunnat ovat keskeinen osa oikeudenkäyttöä. Esimerkiksi Kuluttajariitalautakunnan ratkaisumenettely on asiakkaalle maksuton menettely, jonka tavoitteena on oikeuden helppo saatavuus. Muun muassa terveydenhuollon toimijat ja vakuutusyhtiöt noudattavat Kuluttajariitalautakunnan ratkaisuja hyvin ja näin ollen voidaan usein välttää raskaampi ja kaikille osapuolille kalliimpi oikeudenkäynti. Lisäksi lautakuntavaiheessa mahdollisesti pyydetty lausunto olisi käytettävissä myöhemmin tuomioistuimessa.

Osastopäällikkö

Antti T. Leinonen

Erityisasiantuntija

Piritta Koivukoski